

UCHWAŁA NR XVII/79/2016
RADY GMINY W PARYSOWIE
z dnia 15 marca 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie w Parysowie na lata 2016-2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) Rada Gminy w Parysowie uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Parysowie na lata 2016-2020, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

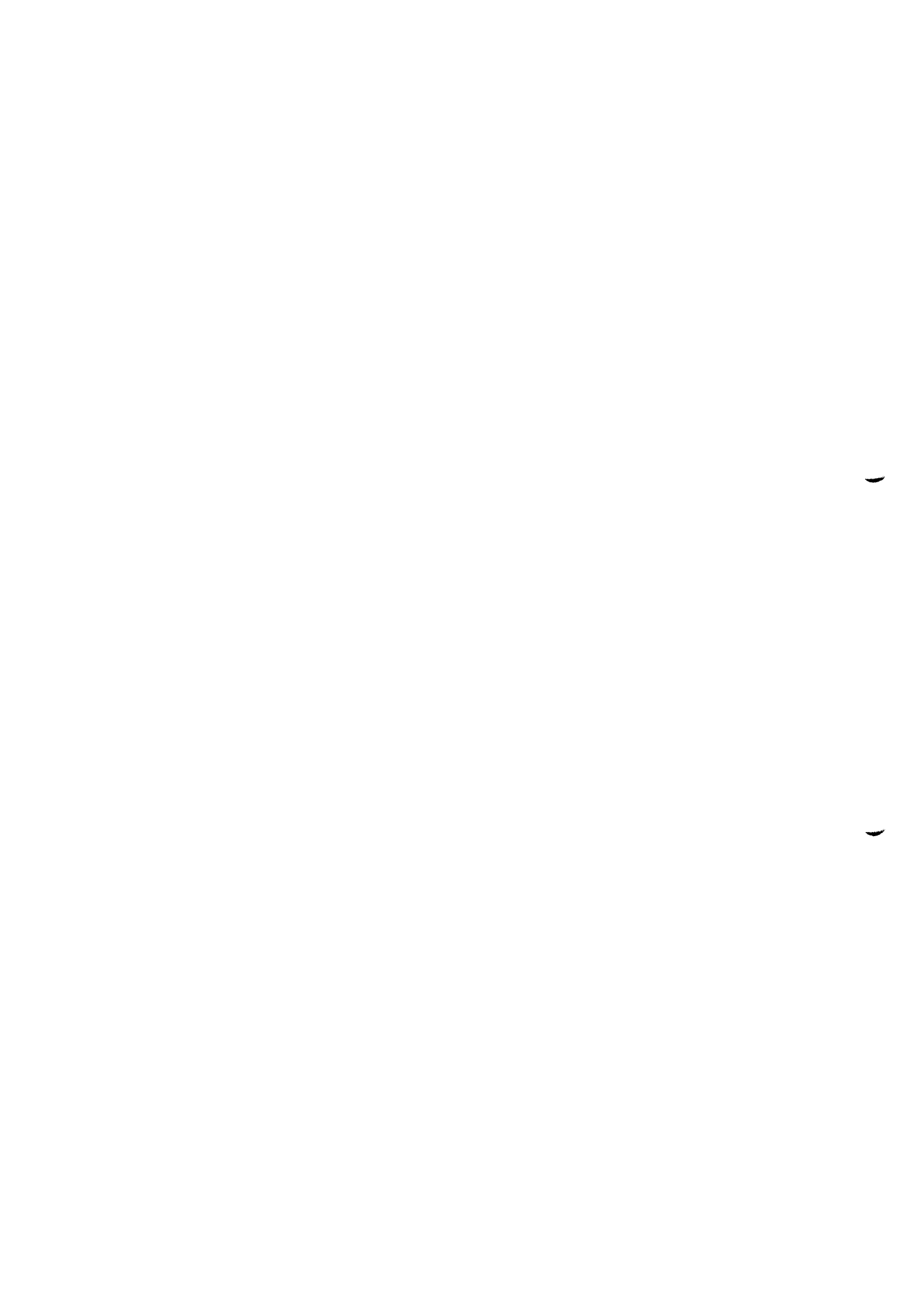
Przewodniczący Rady

Agnieszka Boruta
Agnieszka Boruta

Załącznik do Uchwały Nr XVII/79/2016
Rady Gminy w Parysowie
z dnia 15 marca 2016 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
NA LATA 2016-2020**

Parysów 2016

I. WPROWADZENIE

Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Parysów przez Radę Gminy, to zadanie wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem strategicznym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar w rodzinie oraz zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działanie edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Parysów ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2016 – 2020. W miarę potrzeb i sytuacji społecznych mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286).

Program jest spójny z Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Parysów,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Parysów.

II. DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 listopada 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która pojęcie przemocy definiuje jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działania naruszające prawo lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym. Definicja przemocy zawiera cztery podstawowe kryteria, na podstawie których, najczęściej rozpoznaje się przemoc w rodzinie są to:

- **Intencjonalność** – jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie; zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu,
- **Dysproporcja sił** – brak równowagi sił w rodzinie – jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę;
- **Naruszanie godności i praw** – osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, poprzez np. poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie,
- **Powodowanie cierpienia i szkód** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

- **Przemoc fizyczna** – każde agresywne zachowanie skierowane przeciwko ciału ofiary, mogące prowadzić do bólu oraz fizycznych obrażeń (m.in. popychanie, obezwładnienia, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie broni).
- **Przemoc psychiczna** – agresywne zachowania które mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból i cierpienie (m.in. wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczenie kontaktu z innymi osobami).
- **Przemoc ekonomiczna** – uniemożliwianie dostępu do rodzinnych zasobów finansowych, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka (m. in. Odbieranie zarabianych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).
- **Przemoc seksualna** - wymuszanie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych praktyk seksualnych. Przemoc seksualna jest często przez ofiary molestowania ukrywana, co w znacznym stopniu utrudnia im udzielanie pomocy.
- **Zaniedbania** - ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Rodzaje przemocy: fizyczna, psychiczna, ekonomiczna i seksualna mogą się przenikać, ale każda może też występować osobno. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie, przemoc w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeżeli ktoś raz zastosował przemoc wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz kolejny. Osoby zajmujące się zawodowo przemocą w rodzinie obserwują, że przemoc powtarza się w charakterystycznym schemacie zwanym cyklem przemocy.

III. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY PARYSÓW

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Gmina Parysów liczy 4186 mieszkańców (stan na 31.12.2015r.) z czego 2107 stanowią kobiety. Dominującą grupę wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym, mężczyźni między 18 a 64 rokiem życia – 1381 osoby oraz kobiety między 18 a 59 rokiem życia – 1154

Według danych członków Interdyscyplinarnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Parysów realizowano procedurę „Niebieskie Karty” w sposób następujący:

Tab.1 Procedura Niebieskiej Karty na terenie Gminy Parysów

Rok	2012	2013	2014	2015
Procedura Niebieska Karta	5	12	11	16

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Parysowie.

IV. ADRESACI PROGRAMU:

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Parysów głównie skierowany jest do:

1. Ofiar przemocy w rodzinie:
  - dzieci,
  - współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
  - osoby starsze,
  - osoby niepełnosprawne.
2. Sprawców przemocy w rodzinie.
3. Przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.
4. Społeczności lokalnej.

Cel główny programu

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz tworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwięzionych w przemoc oraz ochrony ofiar przemocy.

Cele szczegółowe programu:

I. Koordynacja działań pomocowych realizatorów programu.

Zadanie 1:

Działalność Interdyscyplinarnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Cel zespołu:

Szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb.

Zadania Zespołu:

- kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
- przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy,
- kierowanie ofiar i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów,
- monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi,
- zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „niebieskiej karty”,
- gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego składanych do GKRPA pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy,
- występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 § 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadanie 2:

Poszerzenie działalności Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Uzależnień.

II. Wsparcie terapeutyczne i psychologiczne dla ofiar przemocy i osób uzależnionych oraz dla sprawców przemocy w rodzinie.

Zadania Punktu:

- 1) udzielanie wsparcia emocjonalnego,
- 2) udzielanie wsparcia psychologicznego,
- 3) prowadzenie działań informacyjno – konsultacyjnych oraz terapeutycznych dotyczących spraw związanych z rozwiązywaniem problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 4) gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach udzielających pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
- 5) gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach realizujących programy terapeutyczno – korekcyjne wobec sprawców przemocy.

III. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego.

Zadanie 1:

Przygotowanie i udostępnienie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym.

Cele realizacji zadania:

- umieszczenie informacji na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz GOPS, KPP, szkołach i –placówkach opieki zdrowotnej oraz systematyczne aktualizowanie tych informacji,
- ułatwienie dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat przemocy domowej,
- rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy,
- publikowanie na stronie internetowej Gminy Parysów GOPS-u informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.

Zadanie 2:

Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją i złością.

Cel realizacji zadania.

Nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją.

Realizacja zadania wobec wybranych grup:

1. Dzieci i młodzież:
  - promowanie zajęć edukacyjno – wychowawczych w szkołach i świetlicy szkolnej,
  - realizacja szkolnych programów profilaktyki przemocy,
  - wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania bez agresji (zajęcia terapeutyczno – artystyczne odbywające się w Bibliotece Gminnej w Parysowie).
2. Dorośli:
  - konsultacje z terapeutą,
  - terapia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
  - uczestnictwo w spotkaniach grupy AA oraz grupy terapeutycznej odbywające się w Garwolinie w siedzibie Poradni na ul. Staszica 18.

IV. Systematyczna edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.

Zadanie 1:

Udział osób i grup zawodowych w specjalistycznych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Cel realizacji zadania

- podniesienie poziomu wiedzy różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy,

- profesjonalne przygotowanie poszczególnych grup do realizacji działań pomocowych,
- udział w szkoleniach i konferencjach organizowanych dla osób i grup zawodowych bezpośrednio związanych z problematyką przemocy domowej.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Urząd Gminy w Parysowie,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
5. Punkt Konsultacyjno – Informacyjny,
6. Komenda Powiatowa Policji w Garwolinie,
7. Placówka Opieki Zdrowotnej,
8. Placówki Oświatowe,
9. Sąd Rejonowy w Garwolinie.

VI. MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Na bieżąco sprawowany będzie nadzór nad realizacją programu i podejmowanie niezbędnych działań zmierzających do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są środki zaplanowane w budżecie GOPS na 2016 r.

Przewodniczący Rady
Agnieszka Boruta
Agnieszka Boruta